

Gyógypedagógia– Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányú továbbképzési szak

Eng.sz.: FNYF/707-4/2024.

Képzésvezető: Dr. Pető Ildikó egyetemi docens

Képzési idő: 3 félév

Szakképzettség megnevezése: : gyógypedagógus (értelmileg akadályozottak pedagógiája)

A bekerülés feltétele:

Gyógypedagógus alap- vagy mesterképzésben az Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakiránytól eltérő (egyéb gyógypedagógiai) szakirányon vagy szakon szerzett diplomával rendelkező szakemberek.

A képzés célja:

Az Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos szakirányú továbbképzés célja olyan szakemberek képzése, akik szakmai kompetenciákkal felruházva képesek a köznevelési intézményrendszerben, a klinikai és egyéb munkaterületeken gyógypedagógus munkaköri feladatok ellátására, s alkalmasak a gyógypedagógia és határtudományai szakkifejezéseinek adekvát alkalmazására, illetve gyógypedagógiai diagnosztikai, fejlesztési, tanácsadói és kutatói feladatok ellátására.

A képzés célja, hogy a képzést elvégző szakemberek rendelkezzenek a választott szakirányuknak megfelelő gyógypedagógiai tevékenységek végzéséhez szükséges kommunikációs, szociális és kreatív képességekkel, készségekkel; valamint együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, felelősségtudattal, magas szintű önismerettel.

Megszerezhető ismeretek:

A szakirányon végzettek alkalmasak lesznek az ambuláns gondozást, fejlesztést végző (egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás keretében), illetve az integrált/inkluzív nevelést-oktatást végző közoktatási intézményekben a speciális nevelési igényű gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányuknak megfelelő területen egyéni fejlesztési, habilitációs-rehabilitációs feladatok ellátására, tanulási technikák megtanítására; együttműködésre, általános gyógypedagógiai segítségnyújtásra és tanácsadásra a fejlesztésben vagy gondozásban, rehabilitációban közreműködő más szakemberekkel, illetve családokkal. Betölthetik a fogyatékos, sérült, akadályozott személyek érdekképviseletét; esélyegyenlőségüket, intézményi és társadalmi integrációjukat segítő feladatok ellátását, a megfelelő tanácsadói feladatokat.

A szakképzettség alkalmazása:

A továbbképzést elvégzett hallgatók a közoktatási munkaterületeken alkalmassá válnak a korai fejlesztés, valamint az általános iskola 1-12. évfolyamán (a fejlesztő nevelés, oktatás teljes időtartamában) a szakirányuknak megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban (speciális óvoda, speciális tantervű általános iskola, előkészítő és készségfejlesztő speciális szakiskola) a nevelési és oktatási feladatainak ellátására, speciális szakiskolában készségfejlesztő feladatok végzésére, diákotthonban, gyermekotthonban általános nevelői feladatok ellátására.

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit

Elérhetőségeink:**Honlap:** gygyk.unideb.hu **Tel.:** +36 52 512 900 / 25008**E-mail:** nagyhaju.sandorne@ped.unideb.hu**Postacím:** Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar
4220 Hajdúböszörmény, Désány I. u. 1-9.

Amennyiben többet szeretne tudni a szakról, kérjük olvassa el a Képzési Programot és tekintse át a képzés tantervi hálóját, majd a jelentkezési lapot letöltheti az ismertető végén.

KÉPZÉSI PROGRAM

1. A képzésért felelős kar megnevezése:

Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

2. A szakért felelős oktató: Dr. Pető Ildikó PhD**3. Képzési cél:**

Az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos szakirányú továbbképzés célja olyan szakemberek képzése, akik szakmai kompetenciákkal felruházva képesek a köznevelési intézményrendszerben, a klinikai és egyéb munkaterületeken gyógypedagógus munkaköri feladatok ellátására, s alkalmasak a gyógypedagógia és határtudományai szakkifejezéseinek adekvát alkalmazására, illetve gyógypedagógiai diagnosztikai, fejlesztési, tanácsadói és kutatói feladatok ellátására.

A továbbképzést elvégzett hallgatók a közoktatási munkaterületeken alkalmassá válnak a korai fejlesztés, valamint az általános iskola 1-12. évfolyamán (a fejlesztő nevelés, oktatás teljes időtartamában) a szakirányuknak megfelelő gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményekben, csoportokban, osztályokban (speciális óvoda, speciális tantervű általános iskola, előkészítő és készségfejlesztő speciális szakiskola) a nevelési és oktatási feladatainak ellátására, speciális szakiskolában készségfejlesztő feladatok végzésére, diákotthonban, gyermekotthonban általános nevelői feladatok ellátására. Alkalmasak lesznek az ambuláns gondozást, fejlesztést végző (egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény, pedagógiai szakszolgálat, szakmai szolgáltatás keretében), illetve az integrált/inkluzív nevelést-oktatást végző közoktatási intézményekben a speciális nevelési igényű gyermekek, tanulók, felnőttek körében a szakirányuknak megfelelő területen egyéni fejlesztési, rehabilitációs-rehabilitációs feladatok ellátására, tanulási technikák megtanítására; együttműködésre, általános gyógypedagógiai segítségnyújtásra és tanácsadásra a fejlesztésben vagy gondozásban, rehabilitációban közreműködő más szakemberekkel, illetve családokkal. Betölthetik a fogyatékos, sérült, akadályozott személyek érdekképviselőit; esélyegyenlőségüket, intézményi és társadalmi integrációjukat segítő feladatok ellátását, a megfelelő tanácsadói feladatokat.

A képzés célja továbbá, hogy a képzést elvégző szakemberek rendelkezzenek a választott szakirányuknak megfelelő gyógypedagógiai tevékenységek végzéséhez szükséges kommunikációs, szociális és kreatív képességekkel, készségekkel; valamint együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, felelősségtudattal, magas szintű önismerettel.

4. A képzés formája: levelező

5. A képzés szerkezete:

A képzési idő: 3 félév

A képzési idő kontaktóraszám: 380 óra

Az elmélet és a gyakorlat aránya: elmélet 27%
gyakorlat 73%

A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit

6. A képzés módszerei:

Előadás, szeminárium, szakmai hospitálás és gyakorlat, irányított egyéni munka.

A képzés gyakorlatjellegű, s az értelmileg akadályozottak ellátásával, fejlesztésével kapcsolatos kompetenciák átadása döntő mértékben résztvevőközpontú módszerekkel történik (pl. sajátélmény-jellegű tapasztalatszerzés, szakmai gyakorlatok, esetfeldolgozások, hallgatói szakirodalom-feltárás révén). A gyakorlati tapasztalatszerzés mellett kisebb részben előadó-központú módszerek (pl. oktatói előadás, magyarázat, elbeszélés, szemléltetés) is szerepet kapnak – elsősorban az elméleti ismeretek átadása során.

1) A résztvevők teljesítményét értékelő rendszer:

Az értékelés módja kollokviummal és gyakorlati jeggyel záró tantárgyak esetén ötfokozatú értékeléssel (1-5), beszámolóval végződő tantárgyak esetén háromfokozatú értékeléssel (kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg) történik. Az aláírásos tantárgyak esetén az aláírás feltétele az órákon történő kötelező részvétel, illetve szükség szerint a kiadott feladatok teljesítése.

A tantárgyfelelős oktatók az általuk meghatározott tantárgyi követelményrendszert, a szakmai tartalmat, a félévközi ellenőrzések időpontjait és a félévközi követelmények teljesítésének, valamint pótlásának határidejét, javítási lehetőségeit a tantárgy első hetében közlik a hallgatókkal. A követelményrendszer a szakmai tartalmak mellett tartalmazza az ellenőrzés, számonkérés, értékelés módját. Az ismeretek félévközi ellenőrzése történhet: zárthelyi dolgozat(ok), beadandó feladat, kiselőadás tartása, szóbeli beszámoló keretében. A félév végi ellenőrzés szóban vagy írásban, kollokviummal zárul.

Az oktatói munka során megvalósuló értékelés, ellenőrzés működésének alapját a Debreceni Egyetem által elfogadott szabályzatok, így a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat biztosítja. A szabályzatok Hallgatói Önkormányzatoknál, a Kar intézeteiben, a Könyvtárban, illetve az Egyetem és a Kar honlapján is megtalálhatók.

a, Szakdolgozat

A hallgatók a szakdolgozatot a konzulens tanár útmutatásai alapján önállóan készítik el. A szakdolgozat benyújtását követően ötfokozatú értékeléssel és szaktanári véleménnyel minősítjük a beadott dolgozatot.

b, Záróvizsga

A záróvizsgára bocsátás feltétele: 90 kredit. A szakmai gyakorlatok teljesítése, valamint az összefüggő terepgyakorlat ötfokozatú skálán legalább elégséges (2) minősítésű értékelése. A határidőre elkészített, és beadott diplomadolgozat, melynek értékelése ötfokozatú skálán minimum elégséges (2).

A záróvizsga részei:

Komplex szóbeli vizsga
Szakdolgozat védése

A záróvizsga eredménye (oklevél minősítése):

szakdolgozat érdemjegye
szakdolgozat védésének érdemjegye
szóbeli felelet érdemjegye

} átlaga komplex

Ha bármelyik részjegy elégtelen (1), akkor a záróvizsga végeredménye is elégtelen. Elégtelen (1) végeredményű záróvizsga esetén a diploma nem adható ki. A záróvizsgát meg kell ismételni. Elégtelennél jobb (2-5) végeredményű záróvizsga esetén a diploma kiadható.

A kiszámított átlageredmény alapján az oklevelet a következőképpen kell minősíteni:

kiváló	4,81 – 5,00
jeles	4,51 – 4,80
jó	3,51 – 4,50
közepes	2,51 – 3,50
megfelelt	2,00 – 2,50

2) A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámításának rendje:

Előzetes tanulmányok beszámításával a jelen képzés képzési ideje nem csökkenthető.

2025/2026. tanévtől

Gyógypedagógia-Értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányú továbbképzési szak					
Ismeretkörök/Tantárgy neve		I. félév	II. félév	III. félév	Előfeltétel:
7.1. Az értelmi akadályozottság interdiszciplináris alapjai ismeretkör (13 kredit, 50 óra)					
Értelmileg akadályozottak pszichológiája	óra/vizsga kredit	10K 3			
Értelmileg akadályozottak pszichodiagnosztikája	óra/vizsga kredit	10gyj 2			
Értelmileg akadályozottak kórtana	óra/vizsga kredit	10K 3			
Értelmileg akadályozottak szociológiája	óra/vizsga kredit	10K 2			
Értelmileg akadályozottak pedagógiája	óra/vizsga kredit	10K 3			
7.2. Az életkor-specifikus gyógypedagógusi feladatokkal kapcsolatos ismeretek ismeretkör (10 kredit, 50 óra)					
Bevezetés a korai fejlesztésbe	óra/vizsga kredit	10gyj 2			
Értelmi fogyatékosok segítése felnőttkorban	óra/vizsga kredit			10gyj 2	
A készségfejlesztő speciális szakiskola és a munka világa	óra/vizsga kredit		10K 2		
Kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) fejlesztésének módszertana értelmileg akadályozott személyek esetében I.	óra/vizsga kredit		10gyj 2		

	Kultúrtechnikák (olvasás, írás, számolás) fejlesztésének módszertana értelmileg akadályozott személyek esetében II.	óra/vizsga kredit		10gyj 2		
7.3. A fejlesztés és támogatás területei ismeretkör (18 kredit, 70 óra)						
	Kognitív fejlesztés értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 2		
	Kommunikáció fejlesztése értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 3		
	A környezet megismerési készségeinek a fejlesztése értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 3		
	Életviteli készségek fejlesztése értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 3		
	Kreativitás és finommotorika fejlesztése értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 2		
	Nagymozgás fejlesztése értelmileg akadályozott személyek esetében	óra/vizsga kredit		10gyj 2		
	A játék fejlődése és fejlesztése értelmi akadályozottság esetén	óra/vizsga kredit	10K 3			
7.4. Az értelmileg akadályozottak pedagógiájával kapcsolatos egyéb ismeretek ismeretkör (12 kredit, 50 óra)						
	Beavatkozás és támogatás fogyatékos személyt gondozó családok esetén	óra/vizsga kredit		10K 2		
	Értelmileg akadályozottak és súlyosan halmozottan fogyatékosok nevelésének irányelvei	óra/vizsga kredit	10K 2			
	Bevezetés a súlyosan, halmozottan sérült személyek fejlesztésébe	óra/vizsga kredit		10gyj 3		
	Bevezetés az autizmus spektrum zavar körébe	óra/vizsga kredit		10K 2		
	Bevezetés az alternatív és augmentatív kommunikációs technikák alkalmazásába	óra/vizsga kredit	10gyj 3			
7.5. Az értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek ismeretkör (23 kredit, 130 óra)						
<i>Egyéb gyakorlatok (8 kredit, 30 óra)</i>						
	Jó gyakorlatok az értelmileg akadályozottak és a súlyos-halmozottan sérültek ellátásában	óra/vizsga kredit		10gyj 3		
	Gyógypedagógiai tevékenység a társágzatokban és a civil szférában I.	óra/vizsga kredit		10gyj 2		
	Gyógypedagógiai tevékenység a társágzatokban és a civil szférában II.	óra/vizsga kredit		10gyj 3		Bevezetés az alternatív és augmentatív kommunikációs technikák alkalmazásába Gyógypedagógiai tevékenység a társágzatokban és a civil szférában I.

<i>A) Intézményi tanítási gyakorlatok (15 kredit, 100 óra)</i>						
	Szakmai gyakorlat I.	óra/vizsga kredit	10gyj 3			
	Szakmai gyakorlat II.	óra/vizsga kredit		20gyj 3		Szakmai gyakorlat I.
	Szakmai gyakorlat III.	óra/vizsga kredit			20gyj 3	Szakmai gyakorlat II.
	Összefüggő szakmai gyakorlat	óra/vizsga kredit			50gyj 6	Összefüggő szakmai gyakorlat csak akkor kezdődhet meg ha a hallgató a szakmai gyakorlat III. tantárgyat teljesítette. Az Összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése csak akkor válik érvényessé ha a hallgató sikeresen teljesítette a I-III. félév tantárgyait.
7.6. Szabadon választható ismeretek ismeretkör (6 kredit, 20 óra)						
A felsőoktatási intézmény által meghirdetett kurzusokból választ a hallgató szabadon, tanulmánya során -javasolt az I.-II. féléven- összesen 6 kredit értékben.						
Szabadon választható		óra/vizsga kredit	10gyj 3			
Szabadon választható		óra/vizsga kredit		10gyj 3		
7.7. Szakdolgozat (8 kredit, 10 óra)						
	Szakdolgozati konzultáció I.	óra/vizsga kredit		5gyj 4		
	Szakdolgozati konzultáció II.	óra/vizsga kredit			5gyj 4	
Összesen:		óra kredit	110 óra 29	135 óra 33	135 óra 28	
Összesen:			380 óra 90 kredit			

2025. január 20.